

Bryssel den 13 juni 2022
(OR. fr, en)

9745/22

ECOFIN 541
UEM 144
SOC 336
EMPL 218
COMPET 438
ENV 536
EDUC 209
RECH 332
ENER 247
JAI 799
GENDER 81
ANTIDISCRIM 61
JEUN 92
SAN 335

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	9404/22 - COM(2022) 606 final
Ärende:	Rekommendation till RÅDETS REKOMMENDATION om Tysklands nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Tysklands stabilitetsprogram 2022

För delegationerna bifogas det ovannämnda utkastet till rådets rekommendation, som har granskats och godkänts av olika rådskommittéer och som grundas på kommissionens förslag COM(2022) 606 final.

RÅDETS REKOMMENDATION

av den ...

om Tysklands nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Tysklands stabilitetsprogram 2022

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser², särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241³, genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten för återhämtning och resiliens ger ekonomiskt stöd till genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av unionen. Den bidrar till den ekonomiska återhämtningen och till genomförandet av hållbara och tillväxtfrämjande reformer och investeringar, i synnerhet för att främja den gröna och den digitala omställningen, och stärker samtidigt resiliensen och den potentiella tillväxten i medlemsstaternas ekonomier. Den bidrar också till hållbara offentliga finanser och ökar tillväxt och jobbskapande på medellång och lång sikt. Det högsta ekonomiska bidraget per medlemsstat inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens kommer att uppdateras i juni 2022, i enlighet med artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Den 24 november 2021 antog kommissionen den årliga översikten över hållbar tillväxt, som inledde 2022 års europeiska planeringstermin. I översikten togs vederbörlig hänsyn till det sociala åtagandet från Porto som undertecknades den 7 maj 2021 om att fortsätta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter som proklamerades av Europaparlamentet, rådet och kommissionen den 17 november 2017. Den 25 mars 2022 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Den 24 november 2021 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, även rapporten om förvarningsmekanismen, enligt vilken Tyskland var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Samma dag antog kommissionen också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet och ett förslag till 2022 års gemensamma sysselsättningsrapport, som innehöll en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitik och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet⁴ (*rekommendation om euroområdet 2022*) den 5 april 2022 och den gemensamma sysselsättningsrapporten den 14 mars 2022.

⁴ Rådets rekommendation av den 5 april 2022 om den ekonomiska politiken i euroområdet (EUT C 153, 7.4.2022, s. 1).

- (3) Rysslands invasion av Ukraina, som följde tätt inpå den globala pandemin, har avsevärt förändrat den geopolitiska och ekonomiska situationen. Invasionens påverkan på medlemsstaternas ekonomier har märkts genom bland annat högre priser på energi, livsmedel och råvaror samt svagare tillväxtutsikter. De ökande energipriserna slår särskilt hårt mot de mest utsatta hushållen som redan lever i eller riskerar att drabbas av energifattigdom liksom mot de företag som är mest sårbara för energiprishöjningar. Unionen märker också av en exceptionell ström av människor på flykt från Ukraina. De ekonomiska effekterna av Rysslands aggressionskrig har påverkat medlemsstaterna på ett asymmetriskt sätt. I detta sammanhang utlöstes den 4 mars 2022 rådets direktiv 2001/55/EG⁵ för första gången genom rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382⁶, och därigenom ges fördrivna människor från Ukraina rätt att lagligen vistas i unionen och att få tillgång till skolgång och utbildning, arbetsmarknaden, hälso- och sjukvård, bostäder och social välfärd.

⁵ Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁶ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (4) Med hänsyn till den snabbt föränderliga ekonomiska och geopolitiska situationen återupptar den europeiska planeringsterminen den breda politiska samordningen vad gäller ekonomi och sysselsättning 2022, samtidigt som en utveckling sker i enlighet med genomförandekraven i faciliteten för återhämtning och resiliens, enligt vad som angavs i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Genomförandet av de antagna återhämtnings- och resiliensplanerna är viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna behandlar alla eller en betydande del av de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdades i 2019 och 2020 års europeiska planeringsterminer. De landsspecifika rekommendationerna från 2019 och 2020 är dessutom lika relevanta för de återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241, utöver eventuella andra landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då sådana granskade, uppdaterade eller ändrade återhämtnings- och resiliensplaner lämnades in.
- (5) Den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten är aktiverad sedan mars 2020. I sitt meddelande av den 3 mars 2021 med titeln *Ett år efter utbrottet av covid-19: finanspolitiska insatser* förde kommissionen fram sin ståndpunkt att beslutet om huruvida den allmänna undantagsklausulen ska avaktiveras eller fortsätta att gälla bör fattas efter en samlad bedömning av läget i ekonomin och att det viktigaste kvantitativa kriteriet bör vara nivån på den ekonomiska aktiviteten i unionen eller euroområdet jämfört med förkrisnivåerna (slutet av 2019). Ökad osäkerhet och stora nedåtrisker i de ekonomiska utsikterna på grund av kriget i Europa, liksom exceptionella höjningar av energipriserna och fortsatta störningar i leveranskedjorna, motiverar en förlängning av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten under hela 2023.

- (6) I enlighet med riktlinjen i rådets rekommendation av den 18 juni 2021⁷ med avgivande av rådets yttrande om Tysklands stabilitetsprogram 2021 mäts den samlade finanspolitiska inriktningen för närvarande bäst som en förändring i de primära utgifterna (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och utan att beakta tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen), men inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel, i förhållande till den potentiella tillväxten på medellång sikt⁸. För att bedöma om den nationella finanspolitiken är försiktig och dess sammansättning gynnsam för en hållbar återhämtning som är förenlig med den gröna och den digitala omställningen granskas, förutom den övergripande finanspolitiska inriktningen, även utvecklingen i nationellt finansierade⁹ primära löpande utgifter (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och utan att beakta tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen) och investeringar.

⁷ Rådets rekommendation av den 18 juni 2021 med avgivande av rådets yttrande om Tysklands stabilitetsprogram 2021 (EUT C 304, 29.7.2021, s. 18).

⁸ Beräkningarna av den finanspolitiska inriktningen och dess delar i denna rekommendation är kommissionens uppskattningar baserade på de antaganden som ligger till grund för kommissionens vårprognos 2022. Kommissionens beräkningar av den potentiella tillväxten på medellång sikt inkluderar inte den positiva effekten av reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka den potentiella tillväxten.

⁹ Som inte finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens eller andra unionsmedel.

- (7) Den 2 mars 2022 antog kommissionen ett meddelande med en allmän vägledning för finanspolitiken 2023 (*den finanspolitiska vägledningen*) som syftade till att stödja förberedelserna av medlemsstaternas stabilitets- och konvergensprogram och på så sätt stärka den politiska samordningen. På grundval av de makroekonomiska utsikterna i vinterprognosen 2022 noterade kommissionen att det bör ske en övergång från en stödjande aggregerad finanspolitisk inriktning 2020–2022 till en i stort sett neutral aggregerad finanspolitisk inriktning 2023, samtidigt som det måste finnas en beredskap att agera om den ekonomiska situationen förändras. Kommissionen meddelade att de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 även i fortsättningen bör se olika ut för olika medlemsstater och ta hänsyn till eventuella spridningseffekter över gränserna. Kommissionen uppmanade medlemsstaterna att låta vägledningen återspeglas i sina stabilitets- och konvergensprogram. Kommissionen åtog sig att noga följa den ekonomiska utvecklingen och anpassa sin vägledning efter behov, senast i den europeiska planeringsterminens vårpaket i slutet av maj 2022.
- (8) När det gäller den finanspolitiska vägledningen beaktas i de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 de försämrade ekonomiska utsikterna, den ökade osäkerheten och ytterligare nedåtrisker samt den högre inflationen jämfört med kommissionens vinterprognos 2022. Mot bakgrund av dessa överväganden måste de finanspolitiska insatserna vara inriktade på att öka de offentliga investeringarna i den gröna och den digitala omställningen och en tryggad energiförsörjning samt hålla uppe köpkraften i de mest utsatta hushållen för att mildra effekterna av de ökade energipriserna och bidra till att begränsa inflationstrycket till följd av andrahandseffekter genom riktade och tillfälliga åtgärder. Finanspolitiken måste förbli flexibel så att den kan anpassas efter de snabbt föränderliga omständigheterna, inbegripet utmaningarna till följd av Rysslands aggressionskrig mot Ukraina när det gäller försvar och säkerhet, och bör se olika ut för olika medlemsstater enligt deras finanspolitiska och ekonomiska situation, även vad gäller deras utsatthet för krisen och tillströmningen av fördrivna människor från Ukraina.

- (9) Den 28 april 2021 lämnade Tyskland in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen bedömde enligt artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 13 juli 2021 antog rådet sitt genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av Tysklands återhämtnings- och resiliensplan¹⁰. Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen antar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 som anger att Tyskland på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.
- (10) Den 2 maj 2022 lämnade Tyskland in sitt nationella reformprogram för 2022 och den 27 april 2022 sitt stabilitetsprogram för 2022, i enlighet med den tidsfrist som fastställs i artikel 4 i förordning (EG) nr 1466/97. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas. I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 ska Tysklands halvårsvisa rapporter om de framsteg som gjorts med genomförandet av dess återhämtnings- och resiliensplan också återspeglas i det nationella reformprogrammet för 2022.

¹⁰ ST 10158/2021, ST 10158/2021 ADD 1.

- (11) Den 23 maj 2022 offentliggjorde kommissionen 2022 års landsrapport för Tyskland. Den innehöll en bedömning av hur väl Tyskland hade lyckats med de landsspecifika rekommendationer som rådet antog 2019, 2020 och 2021, och en utvärdering av Tysklands genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, med utgångspunkt i resultattavlan för återhämtning och resiliens. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte alls eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar, inbegripet dem som uppstått till följd av Rysslands invasion av Ukraina. I landsrapporten bedömdes också Tysklands framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning, liksom framstegen med att nå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.
- (12) Kommissionen har genomfört en fördjupad granskning enligt artikel 5 i förordning (EU) nr 1176/2011 för Tyskland och resultatet offentliggjordes den 23 maj 2022. Kommissionen drog slutsatsen att Tyskland har makroekonomiska obalanser. Sårbarheterna består i synnerhet av ett ihållande stort överskott i bytesbalansen, vilket återspeglar en dämpad investeringsnivå i förhållande till sparandet och är relevant över gränserna.
- (13) Den 27 april 2022 lämnade Tyskland in ett utkast till ny budgetplan för 2022. Kommissionen har avgett ett yttrande om den planen i enlighet med artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 473/2013¹¹.

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 473/2013 av den 21 maj 2013 om gemensamma bestämmelser för övervakning och bedömning av utkast till budgetplaner och säkerställande av korrigerande av alltför stora underskott i medlemsstater i euroområdet (EUT L 140, 27.5.2013, s. 11).

- (14) Den 23 maj 2022 lade kommissionen fram en rapport i enlighet med artikel 126.3 i fördraget. Rapporten behandlade Tysklands budgetläge utifrån det faktum att dess underskott i de offentliga finanserna 2021 överskred fördragets referensvärde på 3 % av bruttonationalprodukten (BNP). Rapporten slog fast att underskottskriteriet inte var uppfyllt. I linje med kommissionens meddelande av den 2 mars 2022 föreslog kommissionen inte att nya förfaranden vid alltför stora underskott skulle inledas under våren 2022, och den kommer att göra en ny bedömning av om det är nödvändigt att föreslå att sådana förfaranden ska inledas under hösten 2022.
- (15) I sin rekommendation av den 20 juli 2020¹² rekommenderade rådet Tyskland att under 2020 och 2021 vidta alla nödvändiga åtgärder, i enlighet med den allmänna undantagsklausulen, för att effektivt hantera covid-19-pandemin, upprätthålla ekonomin och stödja den påföljande återhämtningen. Tyskland rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena medger det, driva en finanspolitik som syftar till att nå en återhållsam offentligfinansiell ställning på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, samtidigt som investeringarna ökas. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat minskade Tysklands underskott i de offentliga finanserna under 2021 från 4,3 % av BNP 2020 till 3,7 %. Tysklands finanspolitiska åtgärder bidrog till den ekonomiska återhämtningen 2021, samtidigt som de tillfälliga krisåtgärderna minskade från 2,7 % av BNP 2020 till 4,2 % 2021. De åtgärder som Tyskland vidtog 2021 var i linje med rådets rekommendation av den 20 juli 2020. De diskretionära budgetåtgärder som regeringen antog 2020 och 2021 var i de flesta fall tillfälliga eller kompenserades med uppvägande åtgärder. Samtidigt var några av de diskretionära åtgärder som regeringen antog under perioden 2020–2021 inte tillfälliga och kompenserades inte genom uppvägande åtgärder; det rörde sig framför allt om en ökning av familjebidrag såsom barnbidrag och grundavdrag för barn samt ökade möjligheter till avskrivning. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat ökade den offentliga bruttoskulden från 68,7 % av BNP 2020 till 69,3 % av BNP 2021.

¹² Rådets rekommendation av den 20 juli 2020 om Tysklands nationella reformprogram 2020 med avgivande av rådets yttrande om Tysklands stabilitetsprogram 2020 (EUT C 282, 26.8.2020, s. 27).

- (16) Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för budgetprognoserna i stabilitetsprogrammet 2022 är gynnsamt för 2022 och realistiskt därefter. Regeringen beräknar att BNP i fasta priser kommer att öka med 3,6 % 2022 och med 2,3 % 2023. Som jämförelse visar kommissionens vårprognos 2022 en lägre real BNP-tillväxt, 1,6 % 2022 och ungefär densamma, 2,4 %, 2023. Denna skillnad beror främst på att prognoserna har olika stoppdatum, vilket för stabilitetsprogrammet ägde rum innan Ryssland inledde sitt anfallskrig mot Ukraina, då tillväxtutsikterna för 2022 var mer optimistiska. I sitt stabilitetsprogram för 2022 förväntar sig regeringen att det samlade underskottet kommer att ligga kvar på 3¾ % av BNP under 2022 och minska till 2 % under 2023. Den liknande nivån under 2022 återspeglar främst de fortsatta krisåtgärderna på grund av pandemin, de ökade utgifterna för försvaret samt åtgärder mot de högre energipriserna som en följd av kriget i Ukraina, kombinerat med ytterligare utgifter för och investeringar i den gröna omställningen. Enligt stabilitetsprogrammet 2022 väntas den offentliga skuldkvoten minska till 66¾ % 2022 och till 65¾ % 2023. Utifrån de politiska åtgärder som var kända vid prognosens brytdatum förutses i kommissionens vårprognos 2022 ett underskott i de offentliga finanserna för 2022 och 2023 på 2,5 % respektive 1,0 % av BNP. Detta är lägre än det underskott som beräknades för 2022 och 2023 i stabilitetsprogrammet 2022, framför allt på grund av något lägre förväntade intäkter enligt försiktiga beräkningar i november 2021 och mer optimistiska förväntningar på genomförandet av subventioner och offentliga investeringar i programmet. I kommissionens vårprognos 2022 förutses en liknande offentlig skuldkvot, 66,4 % av BNP 2022, och en något lägre, 64,5 % 2023. Skillnaden beror på en liknande avvikelse som i prognosen av underskottet. Enligt kommissionens vårprognos 2022 beräknas den potentiella produktionstillväxten på medellång sikt (10 års genomsnitt) till 1,1 %. Den beräkningen omfattar dock inte effekten av de reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka Tysklands potentiella tillväxt.

- (17) Under 2022 fasade regeringen ut de flesta av de åtgärder som vidtogs i samband med covid-19-krisen, så de tillfälliga krisåtgärderna förväntas minska från 4,2 % av BNP 2021 till 1,2 % 2022. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas av de åtgärder som vidtogs för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de höjda energipriserna, som i kommissionens vårprognos 2022 beräknas till 0,7 % av BNP 2022 och som förväntas fasa ut 2023¹³. Dessa åtgärder består främst av en riktad subvention för uppvärmningskostnader, en utveckling mot att avskaffa avgiften för förnybar energi (*EEG-Umlage*), en utveckling mot att öka pendlingsbidraget (*Pendlerpauschale*), en minskning av energiskatten på bränsle i tre månader, betalning av en engångssumma för energipriset (*Energiepreispauschale*) och tillägg för varje barn, betalning av en engångssumma till mottagare av socialt bistånd samt sänkta avgifter för månadsbiljetter i den lokala kollektivtrafiken i tre månader. Dessa åtgärder har angetts vara tillfälliga. Om energipriserna förblir höga 2023 kan dock vissa av dessa åtgärder bli kvar. Vissa av de nämnda åtgärderna är inte riktade, framför allt det höjda pendlarbidraget och minskningen av energiskatt på bränslen. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas också av kostnaderna för att erbjuda tillfälligt skydd till fördrivna personer från Ukraina, som i kommissionens vårprognos 2022 uppskattades uppgå till 0,1 % av BNP 2022 och 0,2 % 2023¹⁴, samt de ökade kostnaderna för försvarsutgifter med 0,4 % av BNP 2022 och 0,5 % 2023.

¹³ Siffrorna motsvarar de årliga budgetkostnaderna för de åtgärder som vidtagits sedan hösten 2021, inbegripet löpande inkomster och utgifter liksom i förekommande fall åtgärder avseende kapitalutgifter.

¹⁴ Det totala antalet fördrivna personer från Ukraina till unionen förväntas successivt öka till 6 miljoner till slutet av 2022, och den geografiska spridningen av dessa personer beräknas utifrån storleken på den diaspora som redan finns, den relativa befolkningen i den mottagande medlemsstaten och den faktiska spridningen av fördrivna personer från Ukraina inom unionen i mars 2022. För budgetkostnader per person grundas beräkningarna på mikrosimuleringsmodellen Euromod från kommissionens gemensamma forskningscentrum, med beaktande av såväl kontantförmåner som människor kan vara berättigade till som naturaförmåner som utbildning och hälso- och sjukvård.

- (18) I sin rekommendation av den 18 juni 2021 rekommenderade rådet Tyskland att under 2022 vidmakthålla en stödjande finanspolitisk inriktning, inbegripet den impuls som ges genom faciliteten för återhämtning och resiliens, samt att upprätthålla nationellt finansierade investeringar. Tyskland rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena så medger, bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning och säkerställa de offentliga finansernas hållbarhet, och samtidigt öka investeringarna för att främja tillväxtpotentialen.

- (19) Under 2022 förväntas, enligt kommissionens vårprognos 2022 och uppgifterna i Tysklands stabilitetsprogram 2022, den finanspolitiska inriktningen vara stödjande med -1,6 % av BNP, i enlighet med rådets rekommendation¹⁵. Tyskland planerar att ge fortsatt stöd till återhämtningen genom att använda faciliteten för återhämtning och resiliens för att finansiera ytterligare investeringar, i enlighet med rådets rekommendation. Det positiva bidraget till den ekonomiska verksamheten från utgifter som finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel förväntas förbli stabilt jämfört med 2021. Nationellt finansierade investeringar förväntas ge ett expansivt bidrag på 0,2 procentenheter till den finanspolitiska inriktningen 2022¹⁶. Därför planerar Tyskland att upprätthålla de nationellt finansierade investeringarna, i enlighet med rådets rekommendation. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) under 2022 ge ett expansivt bidrag på 1,5 procentenhet till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Detta betydande expansiva bidrag inbegriper den ytterligare inverkan av åtgärderna för att komma till rätta med de ekonomiska och sociala effekterna av de ökade energipriserna (0,7 % av BNP) samt kostnaderna för att erbjuda fördrivna personer från Ukraina tillfälligt skydd (0,1 % av BNP), samtidigt som ytterligare utgifter för den gröna omställningen (0,2 % av BNP) också förväntas bidra till en ökning av de löpande nettoutgifterna.

¹⁵ Om indikatorn ligger på minus innebär detta att överskottet i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är expansiv.

¹⁶ Andra nationellt finansierade kapitalutgifter förväntas ge ett kontraktivt bidrag på 0,1 procentenhet av BNP.

- (20) I kommissionens vårprognos 2022 beräknas den finanspolitiska inriktningen 2023 ligga på 0,6 % av BNP vid oförändrad politik¹⁷. Tyskland förväntas fortsätta att använda bidragen inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens under 2023 för att finansiera ytterligare stöd för återhämtningen. Det positiva bidraget till den ekonomiska verksamheten från utgifter som finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel förväntas minska med 0,1 procentenhet av BNP jämfört med 2022. Nationellt finansierade investeringar förväntas ge ett expansivt bidrag på 0,1 procentenhet till den finanspolitiska inriktningen 2023¹⁸. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) under 2023 ge ett kontraktivt bidrag på 0,7 procentenhet till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Detta inbegriper effekterna av att fasa ut åtgärderna för att komma till rätta med de ökade energipriserna (0,7 % av BNP) och ytterligare kostnader för att erbjuda fördrivna personer från Ukraina tillfälligt skydd (0,05 % av BNP) jämfört med 2022.
- (21) I stabilitetsprogrammet 2022 förväntas underskottet i de offentliga finanserna successivt minska till 1¾ % av BNP 2024 och till 1 % 2025. Dessa beräkningar förutsätter en ökning av de offentliga inkomsterna som en procentandel av BNP, medan de offentliga utgifterna som en procentandel av BNP förväntas ligga kvar på ungefär samma nivå. Enligt stabilitetsprogrammet 2022 väntas den offentliga skuldkvoten minska fram till 2025, närmare bestämt genom att minska till 65¾ % av BNP 2024 och till 65 % 2025. Enligt kommissionens analys verkar riskerna för skuldållbarheten vara låga på medellång sikt.

¹⁷ Om indikatorn ligger på plus innebär detta att underskottet i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är kontraktiv.

¹⁸ Bidraget från andra nationellt finansierade kapitalutgifter förväntas vara neutralt.

- (22) Den åldrande befolkningen och den allt stramare arbetsmarknaden kommer att ha en stor inverkan på Tyskland under de nästkommande åren. Den lägsta pensionsåldern kommer att uppgå till 67 år 2031, men fler justeringar av pensionssystemet behövs för att säkerställa pensionssystemets hållbarhet på lång sikt samtidigt som pensionernas tillräcklighet upprätthålls. Mot bakgrund av den allt stramare arbetsmarknaden behövs även starkare incitament att arbeta. Regeringens åtagande att upprätthålla ett tak för pensionsavgiften under denna valperiod och garantera en lägsta inkomstersättning förväntas leda till betydande skatteöverföringar, vilket kommer att öka bördan ytterligare för yngre generationer. Statligt subventionerade privata pensioner (*Riester Rente*) har inte lyckats ta någon större plats i pensionsmixen. Avkastningen är låg och de administrativa kostnaderna höga. Framför allt låginkomsttagare har ett otillräckligt pensionssparande.
- (23) Skattesystemet bygger i hög grad på intäkter från skatten på arbete, medan skatteunderlag som är mindre skadliga för en tillväxt för alla fortsätter att användas i alltför liten utsträckning. Skattekillen i Tyskland är en av de högsta i unionen. Detta minskar nettolönen och gör det mindre gynnsamt att arbeta fler timmar för vissa grupper, såsom låg- och medelinkomsttagare och andraförsörjare, något som motverkar en bättre användning av arbetskraftspotentialen även när det finns en brist på arbetskraft. Intäkterna från miljöskatter är jämförelsevis låga, samtidigt som miljöskadliga subventioner (däribland skattenedsättningar och skattebefrielser) undergräver målen för miljömässig hållbarhet och motverkar minskningen av koldioxidutsläpp, energieffektiviteten och användningen av förnybar energi.

- (24) I enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till den förordningen ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar med en preliminär tidsplan för genomförandet som ska slutföras senast den 31 augusti 2026. De bidrar till att åtgärda alla eller en betydande del av de ekonomiska och sociala utmaningar som beskrivs i de landsspecifika rekommendationerna till Tyskland från rådet i den europeiska planeringsterminen 2019 och 2020, utöver eventuella landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då en återhämtnings- och resiliensplan antogs. Framför allt hjälper de till att möta behovet av ökade offentliga och privata investeringar, framför allt för den gröna och den digitala omställningen, i hållbara transporter, i rena, effektiva och integrerade energisystem, i digitaliseringen av den offentliga förvaltningen och hälso- och sjukvårdstjänster samt i forskning och innovation.
- (25) Genomförandet av Tysklands återhämtnings- och resiliensplan förväntas bidra till ytterligare framsteg avseende den gröna och den digitala omställningen. Åtgärder som stöder klimatmålen i Tyskland står för 42 % av återhämtnings- och resiliensplanens totala tilldelning, medan åtgärder som stöder de digitala målen står för 52 % av återhämtnings- och resiliensplanens totala tilldelning. Det fullständiga genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen, i enlighet med relevanta delmål och mål, kommer att bidra till att Tyskland snabbt kan återhämta sig från konsekvenserna av covid-19-krisen, samtidigt som landets resiliens stärks. Det systematiska deltagandet av arbetsmarknadens parter och andra relevanta berörda parter är fortfarande avgörande för att genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen ska lyckas, liksom annan ekonomisk politik och sysselsättningspolitik utanför återhämtnings- och resiliensplanen, och för att säkerställa att fler känner ett egenansvar för den övergripande politiska agendan.

- (26) Den 4 april 2022 hade Tyskland lämnat in de sammanhållningspolitiska programdokument som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060¹⁹ för alla 15 programmen inom Europeiska regionala utvecklingsfonden, alla 16 programmen inom Europeiska socialfonden+ och ett program inom båda de ovannämnda fonderna. Kommissionen godkände partnerskapsöverenskommelsen med Tyskland om utnyttjandet av sammanhållningspolitiska medel den 19 april 2022. I enlighet med förordning (EU) 2021/1060 har Tyskland beaktat de relevanta landsspecifika rekommendationerna i programplaneringen av de sammanhållningspolitiska fonderna 2021–2027. Detta är en förutsättning för att förbättra ändamålsenligheten och maximera mervärdet av det ekonomiska stöd som ska erhållas från de sammanhållningspolitiska fonderna, samtidigt som samordning, komplementaritet och enhetlighet mellan de sammanhållningspolitiska fonderna och andra unionsinstrument och fonder främjas. För att faciliteten för återhämtning och resiliens och de sammanhållningspolitiska programmen ska kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt krävs också att investeringshinder avlägsnas till stöd för den gröna och den digitala omställningen och en balanserad territoriell utveckling.

¹⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159).

- (27) Utöver de ekonomiska och sociala utmaningar som tas upp i återhämtnings- och resiliensplanen släpar Tyskland fortfarande efter när det gäller utbyggnaden av bredband med mycket hög kapacitet på landsbygden, där större investeringar har potential att förbättra produktivitetstillväxten och obalansen mellan sparande och investeringar. Överlag har Tyskland markant förbättrat täckningen för bredband med mycket hög kapacitet under det senaste året och ligger för närvarande över unionsgenomsnittet. På landsbygden uppgick täckningen emellertid till 22,5 %, vilket understiger unionsgenomsnittet på 37,1 %. Samtidigt har endast 15,4 % av hushållen tillgång till en fiberförbindelse (som kan jämföras med unionsgenomsnittet på 50 %), vilket innebär att Tyskland är bland de medlemsstater som har lägst fibertäckning, medan de fem främsta EU-medlemsstaterna har en fibertäckning på minst 85 %. På landsbygden är bristen på fiberförbindelser ännu mer uttalad (11,3 % jämfört med unionsgenomsnittet på 33,8 %). Detta bromsar produktivitetstillväxten, inte minst för små och medelstora företag som ofta är belägna utanför tätorter eller på landsbygden. Bredbandsutbyggnaden och 5G berörs inte i Tysklands återhämtnings- och resiliensplan. Det finns program på federal och lokal nivå som syftar till att förbättra konnektiviteten i grå områden och mobilkonnektiviteten i vita fläckar. Koalitionsöverenskommelsen innehåller ambitiösa mål om en landstäckande tillgång till fiber och 5G för alla tyska hushåll, men tidsfristen för genomförandet måste fortfarande fastställas. För att dessa mål ska kunna uppnås i tid krävs en ökad planerings- och förvaltningskapacitet för väg- och vattenbyggnad i den privata sektorn samt en ökad kapacitet att förvalta planeringen och genomförandet i den offentliga sektorn. Det kommer också att krävas förbättringar av ansöknings- och tillståndsförfarandena samt en standardisering av alternativa, mindre tidskrävande installationsmetoder.
- (28) Inom ramen för det mandat som unionens stats- och regeringschefer gav i Versaillesförklaringen syftar kommissionens förslag till en REPowerEU-plan till att så snart som möjligt fasa ut unionens beroende av import av fossila bränslen från Ryssland. I detta syfte har kommissionen för avsikt att identifiera de lämpligaste projekten, investeringarna och reformerna på nationell och regional nivå och på unionsnivå i dialog med medlemsstaterna. Målet med dessa åtgärder är att minska det totala beroendet av fossila bränslen och flytta importen av fossilt bränsle från Ryssland.

(29) Tyskland står inför utmaningar vad gäller landets beroende av fossila bränslen och energiimport från Ryssland samt när det gäller ramvillkoren för investeringar i ett helt integrerat hållbart energisystem. Enligt uppgifter från 2020 är beroendet av gasimport från Ryssland särskilt stort (65 %²⁰) och överstiger unionsgenomsnittet (44 %). Beroendet av oljeimport från Ryssland är också större än EU-genomsnittet (34 % i Tyskland, jämfört med unionsgenomsnittet på 26 %)²¹. Av Tysklands energimix består mer än hälften av gas (26 %) och olja (35 %). Detta beroende har direkta följder för Tysklands industri, som står för 35 % av den slutliga energianvändningen av naturgas. En snabbare utveckling i fråga om utbyggnaden av överförings- och distributionsnäten och användningen av förnybar energi är avgörande för att möta dessa utmaningar, uppnå klimat- och energimålen och öka investeringsnivån i förhållande till sparandet. Ökade ansträngningar krävs för att diversifiera energiförsörjningen och tillförselvägarna, där man utnyttjar alla tillgängliga koldioxidfria energikällor, framför allt genom utbyggnaden av förnybar el och gas, däribland förnybar vätgas, och av flytande naturgas. Det rekommenderas att nya investeringar i gasinfrastruktur och gasnät om möjligt ska vara framtidssäkrade så att de är hållbara på lång sikt och i framtiden kan ställas om till hållbara bränslen. Tyskland måste ytterligare höja ambitionsnivån när det gäller att minska utsläppen av växthusgaser, öka andelen förnybar energi och öka energieffektiviteten för att landet ska uppnå målen i 55 %-paketet. Det krävs insatser för att påskynda utfasningen av fossila bränslen i industrin, förbättra flexibilitetsalternativen och energikonsumenternas reaktion på varierande priser samt stärka integreringen av energisystem²².

²⁰ Enligt aktuella uppgifter från det tyska förbundsministeriet för ekonomi och klimatskydd har andelen total gasimport minskat till 35 %.

²¹ Eurostat (2020), andelen rysk import av den totala importen av naturgas och råolja. När det gäller genomsnittet för EU-27 baseras den totala importen på import från länder utanför EU-27. För Tyskland omfattar den totala importen handel inom unionen. Råolja omfattar inte raffinerade oljeprodukter.

²² Genom integreringen av energisystem sammanlänkas de olika energibärarna med varandra och med sektorerna för slutanvändning.

Åtgärder bör även vidtas för att öka energieffektiviteten och minska energiförbrukningen samt för att påskynda utfasningen av fossila bränslen ur bygnadsbeståndet och transportsektorn, med tanke på att man 2021 inte lyckades nå de årliga nationella utsläppsmålen för dessa sektorer. Förbrukningen av fossila bränslen kan även minskas genom en ökad användning av delad mobilitet och hållbar kollektivtrafik. Utbyggnaden av Tysklands elnät har drabbats av betydande förseningar. De främsta hindren är bland annat de komplicerade och långa förfarandena för planering, tillståndsgivning och överklagande. Förseningarna i samband med utbyggnaden av elnäten har gjort det nödvändigt att begränsa de förnybara energikällorna i vissa områden. Dessutom har förseningarna haft en stor inverkan på grannländernas nät eftersom Tyskland inte har tillräcklig nätkapacitet för att transportera den volym el som handlats i respektive priszon. Regeringen har förbundit sig att öka andelen förnybara energikällor i elproduktionen till 80 % fram till 2030, och det tyska parlamentet diskuterar för närvarande ett förslag till lag om förnybar energi, som innehåller ett mål om att uppnå växthusgasneutralitet senast 2035 i elsektorn. Användningen av förnybar energi, särskilt landbaserad vindkraft, har dock minskat väsentligt under de senaste åren på grund av kvarvarande hinder för genomförandet. För att undanröja dessa hinder krävs åtgärder för att lösa konflikter om markanvändning i ett tidigt skede, lätta på reglerna om minimiavstånd, förbättra användningen av fysisk planering för att identifiera zoner för utbyggnad av vindkraft och göra det lättare att erhålla tillstånd. Den lokala acceptansen kan förbättras, bland annat genom en effektivare samrådsprocess, ett ökat deltagande av allmänheten och inkomstdelning inom projekten. Utbyggnaden av förnybara energikällor och en ökad energieffektivitet kommer inte bara att minska energiimportberoendet, utan även medföra betydligt lägre energipriser. Slutligen kan deltagandet i gränsöverskridande samarbete på energiområdet stärkas ytterligare, och flexibiliteten och reversibla flöden kan utökas när det gäller befintliga sammanlänknings.

- (30) Även om den påskyndade omställningen till klimatneutralitet och utfasningen av fossila bränslen kommer att orsaka betydande omstruktureringskostnader inom flera sektorer, kan Tyskland, för att minska de socioekonomiska effekterna av omställningen i de regioner som påverkas mest, utnyttja mekanismen för en rättvis omställning inom ramen för sammanhållningspolitiken. Dessutom kan Tyskland använda Europeiska socialfonden+, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057²³, för att förbättra sysselsättningsmöjligheterna och stärka den sociala sammanhållningen.
- (31) Mot bakgrund av kommissionens bedömning har rådet granskat stabilitetsprogrammet 2022, och dess yttrande²⁴ återspeglas i rekommendation 1.
- (32) Med hänsyn till de nära inbördes kopplingarna mellan ekonomierna i medlemsstaterna i euroområdet och deras kollektiva bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion, rekommenderade rådet att euroområdets medlemsstater vidtar åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att genomföra de rekommendationer som fastställs i rekommendationen om euroområdet 2022. För Tyskland återspeglas detta särskilt i rekommendationerna 1, 2 och 3.
- (33) Mot bakgrund av kommissionens fördjupade granskning och dess bedömning har rådet granskat det nationella reformprogrammet för 2022 och stabilitetsprogrammet för samma år. Dess rekommendationer enligt artikel 6 i förordning (EU) nr 1176/2011 återspeglas i rekommendationerna 1, 2, 3 och 4. Rekommendationerna 1, 2 och 3 bidrar också till genomförandet av rekommendationen om euroområdet 2022, särskilt den första och fjärde rekommendationen för euroområdet. De finanspolitiska åtgärder som avses i rekommendation 1 och de åtgärder som avses i rekommendationerna 2, 3 och 4 bidrar bland annat till att hantera obalanser kopplade till överskottet i bytesbalansen i den utsträckning större investeringar berörs.

²³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013 (EUT L 231, 30.6.2021, s. 21).

²⁴ Enligt artikel 5.2 i förordning (EG) nr 1466/97.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Tyskland att 2022 och 2023 vidta följande åtgärder:

1. Under 2023 säkerställa att tillväxten i de nationellt finansierade primära löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken, med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel. Under perioden efter 2023 bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning. Förbättra skattemixen för att åstadkomma en mer inkluderande och hållbar tillväxt, särskilt genom att förbättra skatteincitamenten för att arbeta fler timmar. Säkra pensionssystemets långsiktiga hållbarhet.
2. Fortsätta genomförandet av sin återhämtnings- och resiliensplan, i enlighet med de delmål och mål som angavs i rådets genomförandebeslut av den 13 juli 2021. Snabbt avsluta förhandlingarna med kommissionen om de sammanhållningspolitiska programdokumenten för 2021–2027 i syfte att påbörja genomförandet av dem.
3. Avlägsna hinder för och öka investeringar i digitala kommunikationsnät med mycket hög kapacitet.
4. Minska det totala beroendet av fossila bränslen och diversifiera importen av dessa genom att förbättra energieffektiviteten, skapa incitament för energibesparingar, diversifiera energiförsörjningen och tillförselvägarna, avlägsna flaskhalsar för investeringar, ytterligare effektivisera tillståndsförfarandena, öka investeringarna i och påskynda utbyggnaden av elnät och förnybar energi samt i större utsträckning delta i gränsöverskridande samarbete på energiområdet.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande